

Aan Schepen van Mobiliteit Mevr. Anne De Ron
Aan Schepen van Senioren Mevr. Ann-Marie Morel
Aan Schepen van Jeugd Dhr. Willem Geeroms

Gemeente Puurs-Sint-Amands

Puurs-Sint-Amands, 30 juni 2023

Betreft: Behoud voordelig senioren- en jongerentarief NMBS en uitbreiding naar bus, tram, metro

Geachte Mevr. De Ron
Geachte Mevr. Morel
Geachte Dhr. Geeroms

Tussen de regering en de NMBS werd vanaf 1 januari 2023 een **nieuw beheerscontract** afgesloten voor de komende 10 jaar waarin is vastgelegd hoeveel budget de NMBS de volgende 10 jaar krijgt, en wat de tegenprestatie moet zijn. Daarin is voorzien dat de NMBS tegen **ten laatste 1 maart 2025 een nieuw tariefsysteem** zal uitwerken. De NMBS moet daarbij verplicht voorzien in **'zeer aantrekkelijke tarieven voor jongeren, senioren en kinderen'**.

Gratis tarieven werden in het contract ook gedetailleerd vastgelegd voor journalisten, parlementairen, kinderen jonger dan 12 met een begeleider en de slachtoffers van de terreuraanslagen.

Volgens het nieuwe beheerscontract zou het **voordelige senioren- en jongerentarief niet langer behouden blijven**. Er is momenteel geen zekerheid, geen transparantie en het lijkt een ingewikkeld verhaal dat weinig duidelijkheid of gebruiksgemak voorspelt.

"Een goed idee voor wie korte afstanden aflegt, maar wat met lange treinritten? Inwoners die bijvoorbeeld een trip naar de kust plannen, zullen veel meer betalen dan vandaag."

Senioren:

- Voor senioren preciseert het contract een **korting van 40% op een standaard 2e klas ticket voor 65-plussers**. Daarbovenop kan nog een **korting** komen in **daluren**, voor **groepstickets**, mogelijks ook voor wie heel **frequent** met de trein rijdt.
- Met het **huidig seniorentarief** kan je voor **7,8 euro na 9 uur 's morgens het hele land doorreizen, heen en terug**. Dat goedkope retourticket is ook bruikbaar in het weekend zonder urre beperking. Als er in de plaats daarvan een korting van 40% komt voor senioren, is het prijskaartje hoger. **Langere treinritten zijn dan zelfs 2 tot 3 keer duurder**.
- De NMBS laat nog weten dat ze bij het uitwerken van dat tariefplan ook nog een **maximumtarief** zullen vastleggen voor jongeren en senioren. Maar hoe hoog dat zal zijn, is nog niet vastgelegd.

Jongeren:

- Met een **Youth Ticket reizen jongeren t.e.m. 25 jaar voor maar € 7,10 op een traject naar keuze in België.**
- Enkel goedkoop en betaalbaar openbaar vervoer zal er voor zorgen dat jongeren ook effectief voor openbare mobiliteit zullen kiezen. Door duurdere tarieven is het verschil met het comfort en de kost van autogebruik kleiner en aantrekkelijker.
- Het jeugdwerk is dankzij de inzet van veel vrijwillige jongeren toegankelijk voor iedereen. Ze bieden heel wat gratis en goedkope activiteiten aan voor alle kinderen en jongeren, ook de zwakste in onze samenleving. Duurdere tarieven zorgen voor het verdwijnen van heel wat uitstappen of sociale uitsluiting. Een duurder ticket zal de jeugdvereniging uiteindelijk aan de ouders moeten doorrekenen.
- Studenten moeten vaak met een zeer beperkt budget rondkomen. Alles wat meer kost aan openbaar vervoer betekent minder centen voor andere zaken zoals eten en onderdak. Ook hier zullen de sociaal zwakkere studenten het eerste slachtoffer zijn.
- Jeugdverenigingen kiezen steeds vaker om met de trein op uitstap of op kamp te gaan. De kostprijs om met een (eigen) bus te gaan is de laatste jaren flink gestegen. Ook hier zullen duurdere tickets weer zorgen voor een omgekeerde beweging en zo het inhuren van een eigen bus terug aantrekkelijker maken.
- De dienstregeling van de treinen is vaak niet afgestemd op de noden en behoeftes van jongeren. In de weekends is de trein vaak geen alternatief voor jongeren die op stap willen gaan, aangezien de dienstverlening redelijk vroeg stopt. Voor kotstudenten rijden er op zondagavond weinig treinen naar de studentensteden. Vaak wordt er in deze dienstverlening ook nog geschrapt waardoor studenten noodgedwongen op andere tijdstippen of tijdens piekmomenten naar hun kot moeten trekken.

Waarom de huidige voordelige tarieven behouden?

- Met het seniorentarief zijn de treinen buiten de piekuren goed benut, treinen die anders vrijwel leeg rijden;
- De trein is het veiligste vervoermiddel en er is al meer dan genoeg verkeer op onze wegen;
- Reizen met de trein is klimaatvriendelijker dan reizen met pakweg de auto, het vliegtuig of de bus;
- Het seniorentarief moedigt senioren aan om buitenshuis te gaan, sociale contacten te leggen en te onderhouden en deel te nemen aan sociale activiteiten, culturele activiteiten en familiebijeenkomsten;
- Het jeugd tarief moedigt jongeren en jeugdverenigingen aan om voor milieubewust vervoer te kiezen. Het stelt hen in staat om budgetvriendelijk op hun bestemming te geraken of te reizen. Zo krijgen heel wat kinderen de kans om hun wereld te verbreden en deel te nemen aan het brede culturele aanbod overheen heel België.
- Het gemiddelde pensioen en studentenbudget ligt ver onder het gemiddelde loon.
- Elke jongere moet een gelijke kans krijgen om te studeren en zich te ontwikkelen. Duurdere tickets zorgen ook hier voor sociale uitsluiting van de zwakste uit de samenleving. Studenten die geen kot hebben of kunnen betalen zijn heel afhankelijk van openbaar vervoer.
- Goedkoop en betaalbaar openbaar vervoer zorgt er voor dat de sociaal zwakkere in onze samenleving kunnen blijven participeren aan het culturele- en verenigingsleven.

OKRA lanceerde een petitie tegen de afschaffing van het 'seniorentarief' voor de trein. De seniorenraad en jeugdraad van Puurs-Sint-Amands ondersteunen deze actie ten volle en pleiten bij voor het behoud van een voordelig senioren- én jongerentarief voor de trein.

Het moet duidelijk en gemakkelijk hanteerbaar zijn én zowel senioren als jongeren aanzetten om de trein te gebruiken.

OKRA vraagt daarnaast ook om seniorentarief uit te breiden naar bus, tram en metro in heel het land. Ook deze suggestie krijgt de volledige steun van de Puurs-Sint-Amandse senioren- en jeugdraad. Het zou vanzelfsprekend moeten zijn: openbaar vervoer van goede kwaliteit, met ruime spreiding van opstapplaatsen, vlot toegankelijk en comfortabel, ook voor wie minder goed te been is.

Bijkomend zijn ook onderstaande bezorgdheden en aanbevelingen nog steeds van toepassing:

- Het belang van **ruimere openingsuren van de loketten** in het station van Puurs. Het blijft het enige station met een loket op de lijnen 52 en 54 tussen Mechelen en Sint-Niklaas.
- Loketten standaard vervangen door automaten is geen goede oplossing. Het doet **afbreuk** aan het **recht op essentiële menselijke dienstverlening**. Een dienstverlening die gaat van informeren tot het verkopen van tickets en **persoonlijke assistentie** voor o.a. mensen met een rolstoel die zonder rolstoelbrug en menselijke hulp niet op de trein geraken in Puurs.
- Investeren in **toegankelijkheid** is nodig. Heel vaak worden nog oudere treinen ingezet waardoor de kloof tussen het perron en de opstap van de trein zeer groot is. Zelfs mensen die nabij het station wonen, geven aan dat ze omwille van de slechte toegankelijkheid de trein liever niet nemen in Puurs.
- Voor de coronaperiode hadden we een **fijne samenwerking met de NMBS omtrent infosessies rond het gebruik van de ticketautomaten**. We willen deze sessies graag herhalen. We pleiten voor een eenvoudig en gebruiksvriendelijk voordelig jongeren- en seniorenticket, maar de automaat geeft momenteel niet altijd de goedkoopste optie aan. Ook daar pleiten we voor, om daarvoor te zorgen.
- Wij steunen ook het voorstel van de Vlaamse Ouderenraad om het **boordtarief van 7 euro niet aan te rekenen** voor diegenen die opstappen in een **station zonder loket** en zich voordien **aanmelden bij de treinbegeleider**. Ook het **boordtarief uitschakelen** voor reizigers die **te goeder trouw** een ticket willen kopen, maar bijvoorbeeld voor een **defecte automaat** staan is wenselijk.
- En met het oog op de uitvoering van het **decreet basisbereikbaarheid** zien we heel wat opportuniteiten, onder meer het station van Puurs als belangrijk **mobilitieitspunt** waarbij naast de trein ook bus, deelfiets, deelauto en aangepaste vervoersvormen kunnen samenkomen. En misschien kan de loketruimte ook dienst doen voor **andere lokale functies?**

Wij pleiten voor **intensief overleg tussen de NMBS en het lokaal bestuur** omtrent het behoud van de voordelige senioren- en jongerentarieven voor de trein en het opnieuw organiseren van infosessies rond de ticketautomaat. Dat past ook binnen het digitaal inclusiebeleid van de gemeente Puurs-Sint-Amands, waarbij we via diverse acties de digitale kloof willen verkleinen.

Beste schepenen, dankjewel om onze bezorgdheden mee te nemen naar de komende overlegmomenten en ons hierover op de hoogte te houden.

Met vriendelijke groeten

Seniorenraad & Jeugdraad van Puurs-Sint-Amands